ALAIYELUWA AYANGBURIN IKORODU W'AJA

IROHIN YORUBA

Ęsin Oro Wa— "IWAJU L'OPA ĘBITI NRE SI"

Akiyesi

A fę ki awọn onibara wa ma san owo si apo wa dede, ęniti ko ba san owo tirę, ki o ma ya a lenu bi a ba da a duro lojiji, a o si gba owo wa lọwọ rẹ

OLOTU
IROHIN YORUBA

ADAJỌ AGBA STEPHEN BANKOLE RHODES KU: MUSTAFA ATI SALAWU DI ALHAJI

VOL. IV NO. 693 IBADAN, MONDAY, NOVEMBER 26 1951, OWO IWE IROHIN YORUBA KỌBỌ BAJI (1d)

Ọba Ayangburin Ikorodu W'aja

IKORODU— Ni ọjọ'Ru ti iṣe ọjọ kẹrinla oṣu yi ni Ọba Alaiyeluwa Adenaike Aina Alagbe Adegorusen kẹrin, Ayangburin ti Ikorodu w'aja, ni igbati o di ẹni ọdun mẹtadinlọgọrun lọ̀ye. Ni ọjọ kẹta oṣu kẹfa ọdun 1929 ni awọn yan si ipo Ọba. Nwọn de Ade fun un ni Ile Ologboni ni Ajina Square ni ọjọ kẹwa oṣu kẹrin ọdun ti o koja lọ yi. O ṣe ajọyọ ọdun keji ti o de Ade ni ọjọ kejọ oṣu keje ọdun yi.

Nwọn ko jẹki gbogbo enia ri itẹku Ọba na; awọn Oloye pataki-pataki nikan ni nwọn jẹ ki o ri i, Ajẹlẹ Ikeja pẹlu awọn ti o ri itẹku Ọba na nigbati o wa ki awọn ẹbi Ọba na ku irọju ati aṣẹhinde.

Gbẹdu ni nwọn fi tu ọfọ na. Awọn Odi ni nwọn ṣe tanku rẹ ni ti awo. Ni ọdun yi ni nwọn yan Ologbe na si Ijọ Igbimọ awọn Oloye (Western House of Chiefs) O jẹ Ọba ti o fẹran awọn ara ilu rẹ pupọ.

Ọmọkunrin meji ati obinrin kan lo gbẹhin rẹ. Nwọn ko ta ọja kan rara ni ọjọ ti o ku lati fi kẹdun iku rẹ.

Adajọ Bankole Rhodes Ku

Ni arọ ọjọ Aiku ti iṣe ọjọ kejidinlogun oṣu yi ni Adajọ Agba Stephen Bankole Rhodes ti Kotu nla ilẹ yi (Supreme Court of Nigeria) ku si ilu Saro (Freetown, Sierra Leone.) Bi o ti nba ọkọ "Aureol" bọ lati ilu Oyinbo ni ibi ti o lọ lo isimi, ni aisan de si i ni ilu Saro, nwọn si mu u sọkalẹ, lati ṣe itọju rẹ ṣugbọn nibẹ ni ọlọjọ de ba a.

Ni ọjọ Aje ti iṣe ọjọ kọkọndinlogun oṣu yi, ni Kotu nla, Adajọ Agba G G Robinson ti o wa ni o ri aga idajọ ni Kotu nla ati awọn agbejọro (lawyers) ati awọn adajọ miran ṣe ikẹdun iku Adajọ agba na. Nwọn sọ ọrọ iwuri nipa Ologbe na, nwọn si dide duro fun iṣẹju meji. Ni ọjọ Ru ti iṣe ọjọ kọkanlelogun oṣu yi ni nwọn si sin oku rẹ ni ilu Saro nwọn si sin in pẹlu eto ẹyẹ ti o yẹ fun un gẹgẹ bi ipo ọla rẹ.

Nwọn bi Ologbe na ni ninu ọdun 1890, o ka iwe ni ilu Saro.

Ni ọdun 1923 ni o di ọkan ninu awọn agbejọro kotu Nigeria

Lẹhin ti o ṣe iṣẹ agbẹjọro fun ọdun mejilelogun ni nwọn gba a si Ipo Adajọ Agba.

OLOGBE ỌBA ADENAIKE ALAGBE IV

Ayangburin Ikorodu ni o wa ni arin aworan yi awọn Ọba ti o duro ti i lọtun losi ni awọn Ọba ti o wa ba a yọ ayọ ajọyọ ajọdun keji igbade rẹ ni 8/7/51.

LASISI IJẸBU BABA MUDAṢIRU

ACCRA- Adupẹ lọwọ Ọlọrun ti o fi ọmọkunrin kan daradara ta Ọgbẹni Lasisi Aguntasọlo Ijẹbu ati Iyawo rẹ Awawu Abẹgbe lọrẹ ni owurọ kutu ọjọ 7/11/51 ni Noibi sọ ọmọ na ni Mudaṣiru Babatunde Atanda.

Jijẹ mimu kose rohin ọti gun ko jẹki a yasi Beer a ko jẹ sọrọ Ẹmu, Arugbo omu Siga, ọpọlọpọ enia ni ki imọ ibiti o yẹ ki wọn o nawo si ṣugbọn bi ti Lasisi yi kọ, ọjọ meji lofi kọmọ na A ki Lawani Afọlabi, T. Olundẹgun, K. Alarape Arẹmu Tailor, Salami Atọtẹrẹ-gbowo ọmọ Alawo Wabi

A ki awọn Jamọ ọmọ Ọffa ati awọn Jamọ ọmọ Ogbomọṣọ, Ẹgbẹ Kila, Ẹgbẹ Marindọti Agba, Aliu Dinmegoro ṣe ọmọ-luabi pupọ ninu Ẹgbẹ Irawọ Egba ati Asagidigbi, a ki Sabani Iyalode, Sabitiyu Balogun, Iya Sheri Ọtun, Iya Iyabọ Ọgbẹni Amusa Alhaji Ẹgbẹ Baba Adebiape oni basikulu, Ọshoko, Salawu Ọffa, ọmọ meji Onilakara Ayantoye, Ayansina, Ayantọla,

Ni Irọlẹ ni S. A. Onilu-faji ba awọn Ẹgbẹ rẹ ya foto.

A ki gbogbo nyin Ire a kari o.

ARA EKO TI YAN AṢOJU IGBIMỌ AṢOFIN

Ni ọjọ Iṣẹgun ti iṣe Ogunjọ oṣu yi ni awọn ara Eko lọ dibo fun awọn enia marun ti yio ṣe Aṣoju wọn ninu Ajọ Igbimọ Aṣofin Iwọ-Orun Nigeria (Western House of Assembly)

Awọn mẹtala ni nwọn yan sode lati dibo fun, ninu awọn enia mẹtala na awọn Ẹgbẹ Action Group yan marun, awọn ni Dọkita Akinola Maja, Lọya F. R. A. Williams, Alhaji Jibril Martin M. A. Ogun ati N. A. B. Kotoyẹ.

Awọn Egbẹ N. C. N. C. tun yan marun, awọn ni Dọkita Nnamdi Azikiwe, Dọkita Ibiyinka Ọlọrun-Nimbẹ (Mayor Eko), Lọya Adeleke Adedoyin, Lọya T. O. Shobọwale Benson ati Ọgbẹni H. P. Adebọla.

Awọn Ẹgbẹ Nigerian People's Congress yan Oloye H. O. Davies ati O. A. F. Beyioku Ẹniti o ṣi-kẹtala wọn ti ko fi ara mọ ẹgbẹ kankan ni Lọya Magnus Williams,

Gbogbo awọn mararun ti o wọle jẹ awọn enia marun ti awọn Ẹgbẹ N. C. N. C. yan sode lati dibo fun. Bi ayẹrisi ibo na ti lọ si niyi:—

Dọkita Ibiyinka Ọlọrun-Nimbẹ	12876
Dọkita Nnamdi Azikiwe	12711
Lọya Adeleke Adedoyin	12539
Ọgbẹni Haroun P. Adebọla	12340
Lọya T. O. Shobọwale Benson	12249
Lọya F. R. A. Williams	7070
Dọkita Akinọla Maja	7005
Alhaji Jibril Martin	6726
Ọgbẹni M. A. Ogun	6656
Ọgbẹni N. A. B. Kotoyẹ	6651
Oloye H. O. Davies	884
Lọya Magnus Williams	406
Ọgbẹni O. A. F. Beyioku	269

Mustafa Ati Salawu Di Alhaji

ỌYAN—Ẹnu kọ irohin ni ọjọ ti awọn Ọgbẹni Alhaji Musitafa Adebisi Ile-Elewe-Ọdan, ati Alhaji Salawu Adeyẹmọ Ile-Ọlọba, (Ọrẹ meji) lọ si Mẹka, laiṣe ani-ani, Mẹka wu enia lọ lọjọ yẹn. Gẹgẹbi a ti ṣe mọ pe "Ẹnu ofo kọro yanmu yanmu" bi enia ti ṣe fi tọkantọkan sin awọn ero Mẹka yi ṣọna wu gbogbo enia, ọrọ na ko kan pe, Onigbagbọ ni emi, nko gbọdọ ba Onimale ṣe, tabi keferi ni emi nko gbọdọ de ọdọ Onimale, nitori ariya si ọmọde ati agba ti awọn Ọgbẹni wọnyi mba gbogbo enia lo mu ki olukuluku mura tẹle awọn ero Mẹka yi de Idikọ Reluwe Ọffa ni ọjọ na.

Gẹgẹbi o ti jẹ iyi ilu lati ni awọn Alhaji, nigbati nwọn pada de, bayi ni nwọn sọ fun gbogbo enia bi irin wọn na ti ri. Nwọn kuro ni Ọyan ni 30/8/51; nwọn de Kano ni ọjọ kẹta ti wọn kuro ni Ọffa ni 2/9/51. A dupẹ pupọ lọwọ Ọgbẹni Josiah Oyeniran ọmọ ilu Ọyan, ẹniti nṣiṣẹ ni Kano labẹ awọn Ọlọkọ Ofurufu, o gba wọn ni alejo, ati oriṣiriṣi nkan pataki ti o tun fi han awọn ero Mẹka yi. On gan ni o ṣe ti awọn Alhaji yi fi wọ ọkọ ni oṣu na, a bẹ Oluwa ki o ṣe ọjurere si ohunkohun ti o nwa, Ọlọrun ki o pọn on na le, amin.

Nwọn wọ ọkọ lati Kano ni ọjọ 5/9/51 nwọn si de Misira ni 6/9/51 Nwọn kuro ni ilu ti a npe ni Misira ni 9/9/51 lọ si Jida, ati Mẹka ni ọjọ kanna. Nwọn gun Arefa ni 11/9/51. Nwọn si kuro ni Mẹka lọ si Mẹdina ni 25/9/51 nigbati nwọn ti ṣe gẹgẹbi o ti yẹ tan, bayi ni nwọn mu irin ajo wọn pọn wa si Ọyan.

Gẹgẹbi a ti ṣe mọ pe nwọn yio de ni aipẹ, a bẹrẹ si ireti wọn. Olofofo kan ti Ilu kan wa o si sọ fun Lẹmọmu Ọyan ati awọn enia awọn Alhaji wọnyi pe, nwọn ti de si Ilọrin, ati pe ọjọ keji ni nwọn yio wọ ilu Ọyan. Gbara ti gbogbo enia gbọ eyi, okiki ti kan imura silẹ, wọn si ti bẹrẹ lọtun,

(Wo oju ewe kẹrin)

ẸRA AWỌN IWE ITANJI WỌNYI

(1) Kokuru-kogun Ẹkọ Ijinkiki 1/-, post 1d, doz 10/6d. (2) Alislamiyyat 9d post 1d., 8/- doz. 6d. post (3) Adura Aluba 1½d., (4) Adura Akoyọ kuro lọwọ buburu 1½d., post ½d, 1/- a doz. post 2d.

Alfaqihi T K Oshishi
75 Docemo St., Lagos.

OWE—: IKA WO O IWORI WO, O OHUN A BA JỌ, WO NGUN NI IGUN.

IROHIN YORUBA

Ẹṣin Ọrọ Wa:-IWAJU L'ỌPA ẸBITI NRE SI
Ẹ kọwe si — OLOTU IROHIN YORUBA
FUN OWO IROHIN YORUBA ỌDUN KAN
EKO:—Ṣile mẹrin ati kọbọ mẹrin (4/4)
ILU MIRAN NI NIGERIA ATI OKE OKUN—Ṣile mẹfa kọbọ mẹfa (6/6)
IDAJI IYE OWO WỌN NI A NGBA FUN IDAJI ỌDUN
Vol. VI IBADAN, MONDAY, NOVEMBER 29, 1951 No 693.

K'A RANTI ILERI WA

LATI bi oṣu diẹ sẹhin ni Ariwo ti gba gbogbo ilu kakiri Nigeriá fun oriṣ'riṣi ileri iṣẹ ti awọn Aṣoju ti o ba wọ igbimọ aṣofin igun mẹtẹta ti ẹto titun pin ilu Nigeria si, (Western, Eastern and Northern House of Assembly) yio ṣe fun ilu Nigeria, paapa awọn ti yio lọ ṣe aṣoju ninu Igbimọ Apapọ (Central Legisláture).

Awọn ẹgbẹ oṣelu ti nwọn yan Aṣọju ti nwọn dibo fun wọle yi ni lati mọ pe isowọpọ wọn ni o le mu irọrun ati alafia ati idẹra wa fun gbogbo ara ilu, ti nwọn ko ba pa· ẹnu pọ ja fun ominira ilẹ wa ti o ba fi jẹ pe ninu ero anfasiwaju ànfasẹhin ni nwọn ṣi wa ni arin ara wọn a ko le ni ilọsiwaju kankan rara.

Ti igberaga pe tiwa lo ni lati jẹ ọna, ti Ibo ko fẹ gba imọran Yoruba. Ti Yorubá ko fẹ gba imọran Ibo tabi ti awọn Hausa ba taku pe ohun ti awọn ba ti da ni imọran ni o ni lati moke, yala a o dára fun awọn ẹya meji yoku tabi ko dara fun wọn ki o sa ti rọ ilu t'awọn lọrun ni awọn nja fun, ki a mọ pe omulẹmofo ni gbogbo wahala wa.

Nitorina gbogbo ẹnyin ti ẹ wọ igbimọ "Western House of Assembly" ẹ kọ ṣe ara nyin ni ọmọ iya kanna, ki ẹ si ni ajọro pẹlu awọn igbimọ "Eastern ati Northern Houses of Assembly" nigbana ti ẹ ba gbe imọran nyin de Igbimọ Apapọ Nigeria (Central Legislature) ko ni si inira fun nyin lati doju ija kọ awọn ti o ba jẹ alatako fun imọran ominira wa.

Ki ẹ maṣe gbagbe pe ẹ ṣe ileri fun gbogbo enia lati gba ominira fun ilu Nigeria. Eyi ni gbese ti ẹ jẹ awọn ara ilu, ki ẹ gbidawo lati san gbese na nipa mimu ileri nyin ṣẹ o. Oluwa a fun nyin ṣe o.

ABIYAMỌ ETI RẸ MBỌ

Abiku ọmọ nda ọ l'amu bi?
Awọn arun wọnyi ha nyọ ọmọ rẹ lẹnu bi?

AIPERI
ỌRẸRẸ
INU-IWỌ
OSI
IGBONA
IKỌ
IGBẸ-ỌRIN
OTUTU
IBA
JẸDIJẸDI

ati orisirisi awọn arun miran ti ima yọ ọmọde l'ẹnu ni igba EHIN HIHU. Lọ ra 'YARO' awo igba arun ọmọde ni fun gbogbo awọn arun ti ima yọ ọmọ de l'ẹnu.

"YARO" ko pe meji ni gbogbo ilẹ Nigeria.

Ki iwọ ki o ri i pe oruko 'YARO' ni o wa lara Igo na ki a ma ba ta adamọdi ẹgbogi miran fun.

AKEWUKEWE EKO KAN JOSEPH AKANDE OGBOMỌSHỌ LARA

(Lati Ọwọ ALFA S. B. BỌLAJI AKEWUKEWE)

AKANDE OGBOMỌSHỌ NI IMỌ RẸ NINU BIBELI KERE JU

Nipa iwe ipe meji lati Ogbomọshọ ikan lati ọwọ Imam Jamilu ikeji lati ọwọ Musulumi para pọ "Iyẹn ni Ẹgbẹ Kila, ẹgbẹ awọn Albaji ati Ẹgbẹ Giwa pẹlu Ijoye awọn Lemọmu, Mo de Ogbomọshọ ni 28/9/51 a ṣe wasi akọkọ lojude Maṣalasi Ọlọrun, ọrẹ mi Akände ko le wa si iyẹn gẹgẹ bi adehun ti a ti jọ ṣe. A ṣe Wasi ikeji ni 30/9/51 ni waju Sọhun Hall, eyi ni Akande wa pẹlu ijo ati ilu. Lẹhin ti mo ti kilọ fun ọpọ enia lati parọrọ ati lati mọ awọn onibere si ọrẹ wọn nitori ki nwọn le tubọ ridi ododo nipa iwadi wọn. Mo pe Akande lati bẹrẹ awọn ibere rẹ, o sọ pe emi gan ni on fẹ ki mbẹrẹ ọrọ toripe emi ni mo wa mo si gba bẹ ẹ.

Akande ti ṣe iwe kan ti o nta ni 9d fun ẹyọ kan ti o pe ni iwe Itan Momodu ati Jesu Kirisiti, iwe na kun fun irọ pipa mọ Anabi wa lairi ẹri mu wa fun wa ninu Alkorani wa ati Adisi Annabi ti awa gbagbọ. Awa ṣa ma nfun wọn ni ẹri lati inu Bibeli ti nwọn gbagbọ lori ohun gbogbo ti a ba sọ.

Mo bẹrẹ ọrọ na lori iwe Akande nijọna, Mo bi i lere pe ki o mu ẹri ọrọ ti o sọ ninu iwe rẹ oju ewe kẹfa wa "ti o sọ pe itori ti meji ninu ọmọ mẹrin ti Khadijat bi fun Muhammadu ku ni o ṣe fi agbaṣọmọ meji ṣe ọmọ, Alli ati Saidi, ohun ti mo ṣe bere ni pe ọmọ ṣẹku meji ti o bi ninu ara rẹ, nigbati wọn ko ku tan patapata o yẹ ki a ri ẹri ti o sọ pe itoripe meji ku ninu mẹrin lo ṣe gba agbaṣọmọ ati pe igbati Alli ati Saidi ṣe ọmọ, ki nṣe ṣaju ogun toripe Khadija ti ku ki Anabi to jagun isin, ju gbogbo rẹ lọ mo fẹ ki Joseph fun wa ni ẹri irọ wọnyi lati inu iwe isin wa wa ki o le ṣe gba ni ododo fun awọn ti mgbọ yi ati awọn ti o ti ra iwe na fun?. Akande sọ pe on ko le fọ esi eyi toripe Alukawali ti o ti wa ninu Iwe Irohin Yoruba nipa ọrọ mẹdogun ti a ma sọrọ le lori ni on ma tẹle; mo si sọ pe iyẹn ti ya.

Mo bi lere nipa Ikini pe, ki a to le gba pe Muhamad jẹ apanijẹ Ikoko o yẹ ki a mọ itumọ owe ti o pa yi, ati ẹri ti a fi le gba pe ododo ni ọrọ na? Nigbayi ni Akande sọ pe Mattew ori 7 ẹsẹ 15 - 20 ni o mu awọn sọ bẹ ẹ ti o wipe "Ẹ ma kiyesi awọn eke Woli ti o ntọ nyin wa li awọ agutan, apaniji ikoko ni wọn ninu. Eso awọn ni ẹnyin o fi mọ awọn. Enia a ha ma ka eso ajara lori ẹgun ọgan, tabi a ha ma ka eso ọpọtọ lori ẹgun ẹwọn bi? Gẹgẹ bẹ ẹ gbogbo igi rere ni Iso eso rere; ṣugbọn igi buburu ni iso eso buburu; igi rere ko le so eso buburu, bẹni igi buburu ko le so eso rere. Nitorina nipa eso wọn ni ẹo fi mọ wọn; ki iṣe gbogbo ẹniti npe mi ni Oluwa Oluwa ni yio wọle ijọba ọrun bikoṣe ẹniti nṣe ifẹ Ọlọrun.

Ọpọlọpọ ni yio wi fun mi li ọjọ na pe Oluwa, Oluwa, awa ko ha sọ tẹlẹ ni oruko rẹ? ati oruko rẹ ki a ha fi le awọn ẹmi eṣu jade? ati li oruko rẹ ki a ha fi ṣe iṣẹ iyanu nla?. Nigbana ni Emi o si jẹwọ wi fun wọn pe Emi ko mọ nyin ri ẹ kuro lọdọ mi ẹnyin oniṣẹ ẹṣẹ." Akande sọ pe irin Muhamadu lo jọ ki awọn sọ pe ọrọ wọnyi ba a wi ninu Bibeli,

Mo da Akande lohun pe, nibiyi Bibeli ko daruko Muhammed; kini ṣe ti o ko fi mọ pe ẹnyin ti ẹ pe ara nyin ni Woli, ti ẹ sọ pe ẹ nṣe iṣẹ iyanu, ti ẹ sọ pe ẹ nle ẹmi eṣu jade ni ibiyi bayi ba wi. Ṣebi ara nyin ni Woli Ẹkẹ Ola Akinmọrin ti o fun obinrin Ijọ Aladura re loyun ti wọn ta a loji £2-10-0 ni kotu Ọyọ ti Akede Eko tẹ jade ninu iwe-irohin re 1948,?

Ikorira rẹ ati ti ẹniti o fi ẹkọ na kọ ẹ lo mu nyin fi ẹnu nyin lasan daruko Muhammad si ohun ti Bibeli ko daruko rẹ si. Jesu ti la a bi a ti ṣe le mọ Woli eke. Bibeli si ti la a pẹlu, mo ni ki o wo Iṣe Aposteli ori 5 ẹsẹ 36 de 39 ibiyi sọ nipa awọn Woli eke, ati bi ọrọ wọn ti jasi, o sọ pe Teuda dide o nṣe fefe pe ẹni nla kan ni on, o jẹ ẹniti iwọn irinwo ọkunrin gbati, ẹniti a pa ati gbogbo awọn ti o gba tirẹ, a tu wọn ka a si sọ wọn di asan.

Lẹhin ọkunrin yi ni Juda ti Galili dide li akoko kika enia, o si fa enia pupọ li ẹhin rẹ on pẹlu gbe ati gbogbo iye awọn ti o gba tirẹ, a fọn wọn ka, njẹ emi wi fun nyin nisisiyi ẹ gafara fun awọn ọkunrin wọnyi, ki ẹ si jọwọ wọn jẹ ẹ, nitori bi o ba ṣe pe imọ tabi Iṣẹ yi ba ṣe ti enia yio di asan; ṣugbọn bi ti Ọlọrun ba ni ẹnyin ki yio le bi ṣubu ki o ma jẹ pe a ri nyin ẹnyin mba Ọlọrun ja.

Eyi tun mu ni ronu kan isin Imale yi bi ko ba jẹ ti Ọlọrun ni wọn iba ti bi ṣubu lọjọ ti o ti pẹ toripe o di ẹgbẹrun ọdun ati ọdunrun ọdun o le adọrin nisisiyi ti nwọn ko si le bi ṣubu titi di oni yi, ti o si nso eso rere bi emi yi ati awọn ti o ṣe rere ju mi lọ ni gbogbo agbaiye, o so eso rere na de ilu Oyinbo (London ati Surrey) Address ti mo ti fun Akande, Islam na tan kalẹ nipa eso rere rẹ de America France, Syrian, Japan, Turkish, Persiah, Russia, Hungaria, Egypt, India, titi de ọdọ wa ni biyi ati gbogbo aiye.

Nigbayi ni Akande dahun pe ọrọ Iṣe Aposteli ti mo juwe yẹn jẹ igba ki Jesu to de aiye, torina Muhammad ko le bọ ninu ọrọ ti Mattew yẹn. Mo dahun pe Akande parọ gbayi toripe Bible Student Companion sọ pe asiko ti Kiristiani ni Teuda Woli eke na dide, wo page 811 (Thoudas is an imposture, a false teacher who appeared about the period of the Christian era) ẹri wo ni Akande ni ti o le fi han pe ṣaju igba bibẹ Jesu, -ni ọrọ iṣe Aposteli, Iṣe Aposteli jẹ iṣe awọn ọmọ ẹhin Jesu ti njẹ Aposteli lẹhin ti Jesu ko si ni aiye mọ, mo sọ pe nwọn igbati oruko Muhammad ko ti si ni Mattew ti Akande juwe Mahomed ko ti wọ ọrọ yẹn depo ti o fi le sọ pe ko le bọ nibẹ.

Akande sọ pe Jesu sọ ni Johannu ori 10 ẹsẹ 1-9 nipa ti ara rẹ pe

(Wo oju ewe kẹrin)

TI ẸDA NI IMỌ

Ọna ti o le fi ni imọ, Tito le fi mọ gbogbo ohun ijinlẹ nipa ẹda eyiti yio ma a ṣe anfani fun ẹ lojojumọ. Ti wa a fi ni Ilera, ọrọ, inudidun, orire, ati bẹẹ lọ. Ki o le mọ nipa ofin ẹda, wa wọ "ẸGBẸ ANCIENT KURAJEEH WHITE BROTHERHOOD LODGE" a fi ẹsẹ rẹ le ọna titun na. A ni orisirisi iwe adura ati ti imọ ijinlẹ nipa ẹmi, ẹ kọwe bere alaye kikun ki ẹ si fi sisi (6d) si i si:—
THE ANCIENT KURAJEEH WHITE BROTHERHOOD LODGE
52B Clifford Street Ebute-Metta, LAGOS

KO SI ABAWỌN KAN LARA MI

MENTHOLATUM

"Mentholatum" Fiffpara a ma mu ki ara ọmọde ko ma ni abawọn, o rọrun pupọ lati lo. Lẹhin ti a ba wẹ ọmọ tan ki a fọra fi "Mentholatum" pa a lara ati yika ẹsẹ rẹ mejeji. Eyi ko ni jẹki ara ọmọ o ni isaka ati egbo, awọn ọmọde fẹran igbadun ati itura ti "Mentholatum" i ma a mu wa, tete lọ ra idẹ kan tabi agolo kan loni.
Bere fun Mentholatum gan an. Eyiti o jẹ pe awọn Mentholatum Co. Ltd., (Est. 1819) Slough, England nikan ni wọn ṣe e.

IKỌ LEWU

Nigbakugba ti o ba wukọ inira ni o je fun ifun rẹ, okan re yio si ṣiṣẹ kọja ala. Lo VENO'S COUGH MIXTURE lati da ikọ rẹ duro! Egbogi pataki yi ni gbogbo aiye mọ, o nda ikọ duro, o njẹ ki mimi rọrun, o mu ọgbẹ ọna ọfun kuro, o si ntọju ifun daradara.

Ra igo kan nisisiyi!

Egbogi to gbọ orisirisi ikọ, orisirisi otutu ti iṣe agba tabi ọmọde.

VENO'S
LIGHTNING
COUGH MIXTURE

J. A. Ajao & Brothers

GENERAL MERCHANTS
10, Egerton Road, Lagos, Nigeria

A nta awọn nkan wọnyi— Iṣana orisirisi (Matches), Oogun Iyagbẹ, Epsom Salt), Kafura Pẹlẹbẹ (Camphor), Atike (Face Powder), Omi Didun (Mineral Water), Cement, Bata Funfun (White Canvas Shoes Leather Shoes (orisirisi), Beer, Shnapps. Gin, Wine, Brandy.

Medicine Stores

A tun nta awọn orisirisi ogun ni oke Ṣọbu wa — Oogun Narun Iba, Atun-ẹjẹ-ṣe, Ikọ, Jẹdi-jẹdi, ati ogun fun Obinrin ati Okunrin Lakuregbe, Ebia Ọmọde.

DANIEL AKỌMỌLAFẸ ṢE IKOMỌ

KOTON-KARIFI LỌNA LỌKỌJA—Irohin ko to amojuba ni inawo Ọgbẹni Daniel Akọmọlafẹ lati igbati iyawo rẹ Ọlayẹmi ti bi ọmọ kunrin kan fun un ni ọjọ kejila oṣu kẹwa ọdun yi titi o fidi ọjọ ikomọ ni onjẹ ati ọti fi nrọ jọ.

Nigbati o tun di ọjọ keje ti iṣe ọjọ ikomọ na, lati arọ titi di alẹ ni baba ọmọ na fi ngbawo bi ẹlẹda, Alufa E. O. Ọladimeji ni o sọ ọmọ na ni Ọmọbọlaji. Ọgbẹni P. Ojodomọ ni o ṣe adura.

Diẹ ninu awọn ti o wa si ibẹ ni Ọgbẹni J. O. Adekunle, J. J. Martins, S. O. Fanumi, J. O. Ọlatunji, S. A. Aderounmu ati J. O. Ademuyiwa, ki Oluwa fi ire kario.

IKOMỌ AMOS MIRINGINDIN

Tamale N. T. Gold Coast— Ni ọjọ Ajọ ti iṣe ọjọ kẹrinlelogun oṣu kẹwa ọdun yi ni Ọgbẹni Amos Ọdẹbunmi ṣe ikomọ ọkunrin kan ti Ọlọrun fi ta on ati Iyawo rẹ Esther Ọdẹbunmi lọrẹ. Nwọn sọ ọmọ na ni Simeon Olufemi Ọdẹbunmi. Baba ọmọ na ati Iya rẹ si fi jijẹ ati mimu tẹ awọn alabapẹ lọrun.

Diẹ ti ayọ wa fun ninu awọn ti o wa si ibi ikomọ na ni:— Ọgbẹni Z. D. Ajibi, Amos Adigun, M.O. Affin, I.O. Oluwo, Z Ajayi, A.O. Alabi, John Oyinwọla, Ezikiah Arẹmu, Burimoh Parakoyi ati Marufu Ayilara. Ire a kari o.

E ma a polowo Ọja nyin sinu iwe

"IROHIN YORUBA"

Ẹ o si ri iyatọ larin bi ẹ ti ti ni onibara si ati bi ẹ o ti tun bẹrẹ si ti ni si lati isisiyi lọ.

EHIN DIDUN

De Witt's Pills
Jẹ egbogi pataki fun
Ẹhindidun
Iwọra
Lakuregbe
Arinkà
Latanlatan ati bẹẹ bẹ lọ.

IJẸRI SI WA

Egbogi De Witt's Pills jẹ eyiti a ṣe pẹlu imọtoto ti gbogbo awọn eroja ti a fi ṣee si jẹ pipe.

LO ELEYI FUN IWOSAN RẸ!

Bi ẹhin ba ndun ẹ pupọ nigbati o ba bẹrẹ ti irora na ba si nko arẹ ba ẹ nigba gbogbo, ohun ti o ma nsaba faa ni awọn erẹe (Kidneys). Awọn opo inu pataki wọnyi ni lati ti awọn oro jade kuro ninu agbẹdu. Nigbamiran nwọn a lọra lati ṣe e, awọn idọti inu a wa wọjọ pọ, ehin ti dun ẹ na ni apẹrẹ ọra lati fi kilọ fun ọ pe awọn erẹe (Kidneys) nfẹ itọju.

Egbogi ti o ka apa rẹ ni De Witt's Pills, Nwọn ni agbara atunṣe pupọ lori awọn erẹe, nwọn a si ma a fi wọn si ọlọ lati jẹki nwọn le ma a ṣiṣẹ wọn bi o ti tọ. Ọpọlọpọ ni o ti njẹri si iṣẹ iwosan De Witt's Pills lati ọjọ pipẹ fun awọn ti o ti wosan kakiri agbaiye ju adọta ọdun lọ sẹhin.

Bi o ba le ka diẹ ninu awọn iwe idupẹ ti awọn ti ẹhin ti ndun ti egbogi De Witt's Pills si wo san kọ ṣọwọ si wa, wa mọ pe irora tirẹ yi ko jẹ ikankan lọju egbogi na, kini ṣe ti iwọ ko fi dan an wo fun arun tirẹ? O le jẹ pe ohun ni nwọn nfẹ. Tete sure lọ ra tirẹ nisisiyi nibikibi ti o ba ti ri i ti nwọn nta a.

DE WITT'S PILLS
for Kidney and Bladder Troubles

MUSTAFA ATI SALAWU DI ALHJI

(Lati Oju Ewe Kini)

losi, a fi ile ponti a si fi gbogbo ọna se ọbẹ laimọ pe ẹtan ni gbogbo eyi jẹ. Laise aniani gbogbo ohun ti a tọju yi jẹ ṣara fun gbogbo enia. Mọto-akẹru (Lorries) mejila ni o lọ pade awọn Alhaji yi ni Ọffa pẹlu Mọto Ayọkẹlẹ meji laimọ pe ẹtan ni. Ko pẹ lẹhin ti a wadi lọdọ awọn Alhaji adugbo ti wọn de ni Ilọrin ati Ọffa ni a gbọ pe nwọn a de ni 18/10/51 Ẹnu kọ irohin ni ọjọ na, o jẹ idunnu gbogbo enia. Awọn Oniwaka wa lati Ilọrin, Ọffa, ati awọn agbegbe Ibẹ lati wa ṣe ariya pẹlu awọn kewu.

A ki Lemọmu Oyan ku orire ati Ọba, ati awọn Ijoye ilu ati Iyaafin Asimọwu Adedọja Iya Alhaji Musitafa Adebisi ati Ọgbẹni wa Salami Ọlagunju ẹgbọn Alhaji Salawu Adeyẹmọ, ati gbogbo ara ilu lọmọde ati lagba, ẹ ku orire o, a ki Ọgbẹni Lawani Siyanbọla ọmọ Lemọmu Lawani Ọmọkanye, Mọnmọ Adeyẹmọ, Sule Alao, ati Raji Ajanasi ati Olukọ awọn ọmọ Akewukewe, Ire akari o. Orire ko ni pada lẹhin wa o, Amin.

IYA-AFIN BAYỌWA SE IDUPẸ

IBERO-ỌYỌ.—Ni ọjọ Aiku ti iṣe ọjọ kọkanlelogun oṣu tokọja yi ni Iya-afin Bayọwa, iya Omidan Ayọdele Ọjẹdiran, ṣe ajọyọ ati idupẹ fun ipari ẹkọ ọmọ rẹ ti a daruke yi. Lẹhin ti ọmọbinrin na ti ṣe Olukọni fun igba diẹ, o lọ kọ ẹkọ si ni ile ogun ọlẹmọwẹwẹ ti Abẹokuta (Abeokuta Infant Welfare Centre) fun ọdun meji, (1950-1951.) Ninu oṣu Kẹsan ọdun yi ni a gbọ pe o gba iwe ẹri onlẹegun obinrin-agbẹbi (Midwife) Eyi mu inu iya rẹ kun fun ayọ lati ṣe idupẹ.

Ni idaji owurọ ọjọ na ni awọn obinrin ti nwa jijẹ ati mimu silẹ. Bi ilẹ ti mọ ni iya na ati awọn enia rẹ korisi ile Ọlọrun lati ṣe idupẹ. Lẹhin ijade isin ni gudugudu mejọ bẹrẹ si sọ ninu ile Alokolọja yi. Gbogbo ara ile jẹ ajẹyo. Awọn agba Ijọ jẹ ajẹẹku, ife ẹmu ati ti ọti oyinbo npe ra... wọn ranẹ. Inu ile ati ẹhinkule nta firi fun orun ọbẹ dindin ti alakọwe.

LAWUYI BA ỌKỌ OFURUFU DE

Ọgbẹni S B Lawuyi ti iṣe Aṣoju Iwe Irohin Yoruba ni Oke-Okun (Nkawkaw G.C.) ba ọkọ ofurufu de si Eko ni ọjọ Aje ti iṣe ọjọ karun oṣu yi.

Ni ọjọ kẹsan oṣu yi ni on-pẹlu ọrẹ rẹ Ọgbẹni Samuel Adisa ti o ba ọkọ ofurufu de lati Accra G. C. jijọ wa ṣe ibẹwo Ile Iṣẹ Service Press Ltd. Nisisiyi awọn mejeji si ti pada si ibujoko wọn ni Oke-Okun. Ki Oluwa ma kọ aṣuri wa o.

A gbọ pe ni Ajilete Infant Welfare Centre ni ọmọbinrin na ti nṣe iṣẹ nisisiyi, Diẹ ninu awọn ti ó wa niwọnyi:—Ọgbẹni Ezekiel Akinwumi, Akanbi Baba Ẹgbẹ, Samuel Akinyẹmi, Oluokun E. A, Abraham Lakanla, Joshua Lagoke, Madam Ruth Baninhun ati Ibiyinka Ọjẹdiran.

AKEWUKEWE EKO KAN JOSEPH AKANDE OGBOMỌṢỌ LARA

(Lati oju ewe keji)

"Lotọlotọ ni mo wi fun nyin Emi ni ilẹkun awọn aguntan, ole ati ọlọsa ni gbogbo awọn ti o ṣiwaju mi, ṣugbọn awọn Agutan ko gbọ ohun wọn, Emi ni ilẹkun lati ọdọ mi bi ẹnikan ba wọle on li a o gbala." Akande sọ pe eyi ni awọn fi gba pe ko si ọna igbala nibomiran ju ọdọ Jesu. Gbogbo olukuluku enia laiye npe Jesu ni orukọ ti ede ilu olukuluku ni. Mo sọ pe ki o kiyesi pe ọrọ yiyanju Woli eke ni a nṣe alaye lọwọ ṣugbọn ọrọ ti o sọ yi ti da wa ya si ọrọ "Olugbala" ati ohun gbogbo ti o juwe pe Jesu sọ wọnyi.

Esi temi ni pe Ọlọrun ti ṣe ileri pe On yio ti inu ede miran ba enia sọrọ sibẹ ẹ ki yio gbọ ti On ni Oluwa wi, wo Kọrinti kini ori 14 ẹsẹ 21 ẹsẹ Bibeli yi tako eyiti o juwe lẹkan toripe Ọlọrun tun la ọna a ti gbọ ti On si orilẹ ede miran, Heberu ni Bibeli ede Jesu ati gbogbo ọmọ Israeli, Larubawa si jẹ ede miran ti Ọlọrun fi sọ Alukurani lọrọ Njẹ mo bere pe awọn ti o ba orilẹ ede miran yi wọle nkọ? Nwọn ko ha ba ọna miran ti Ọlọrun la de ọdọ Ọlọrun laiṣe ipasẹ Jesu bi?

Jesu papa ṣa ti ipasẹ ọga kan jẹ Alufa Ọlọrun ni' wo Heberu ori 6 ẹsẹ 20 ati ori 7 ẹsẹ 1—4 Jesu sọ ni Mattew ori 21 ẹsẹ 43 pe a o gba ijọba Ọlọrun lọwọ Ju ti o jẹ orilẹ-ede On, a o si fi fun orilẹ ede miran ti yio mu eso rẹ wa. Korinti kini ori 13 ẹsẹ 9 – 10 sọ pe awọn mọ li apakan awọn si nsọ tẹlẹ ni apakan ṣugbọn nigbati eyiti o pe ba de eyiti iṣe ti apakan yio ti ọna kuro. Akande tun sọ pe bawo la ṣe le mọ pe ede Larubawa ni ede ti Ọlọrun sọ pe On ma a fi bania sọrọ? A ko ni lati gba pe ede Larubawa toripe ede miran tun pọ laiye.

Esi mi nipe ohun ti a fi gba nipe Larubawa ti Ọlọrun fi sọ Alukurani ti o jẹ iwe Ọlọrun keji yi ede rẹ jẹ ọkan ninu awọn ede miran yàtọ si Heberu ti o fi sọ Bibeli ati pe ẹsẹ 7 ewe 6 iwe ti Akande jẹri pe Muhammad ti o jẹ Larubawa yi jẹ ẹniti o ma nwadi isin Ọlọrun ti o si di eyiti o dara mu lasiko ṣi iwa ibajẹ wa larin awọn Kiristiani ti o wa ni Arabia, Akande sọ pe awa ko mọ iyatọ larin majẹmu isaju si titun, o si sọ pe Galatia ori 4 ẹsẹ 4-7. O sọ pe Ọlọrun ran ọmọ rẹ jade wa si a bi ninu obinrin ti a bi labẹ ofin lati ra awọn ti mbẹ labẹ ofin pada ki awa ki o le gba isọdọmọ... nitori iwọ ki ṣe ẹru mọ bikoṣe ọmọ. Esi temi nipe ibiyi tako Romu ori 6 ẹsẹ 16 de 22 ati Korinti kini ori 7 ẹsẹ 21-23 ṣi o sọ pe ẹniti ẹ fi ara nyin le lọwọ lati ma gbọ tirẹ ni ẹ jẹ ẹrurẹ, ti o si sọ pe bibọ kuro ninu ẹsẹ ti o njẹ ominira kuro ninu ẹṣẹ lo sọ enia di ẹru Ọlọrun ati pe a ti ra nyin ni iyekan ki ẹnyin maṣe jẹ ẹru enia.

Ibiyi ni ọrọ de ni awọn Ọlọpa fi fun wa ni imọran pe ki a da a duro toripe enia ti pọ ju ọja papa ti a wa lọ, ati pe titi ti wọn nti ra yio ja si ipade ti ko ba ofin mu, ọkan ninu wọn sọ pe ki a fi tikiti ṣe eto alafia toripe wọn a tun pọ ju eyi lọ lọla, a si gba bẹ ẹ. Awọn Ẹgbẹ kila ati Imale Parapọ ati Komiti Alaṣaro Sba Hall ati Ọlọpa meji ati Akọda meji, wọn si ta tikiti ni sisi, ṣugbọn wọn fun awọn ẹgbọ eleto na ni tikiti ọfẹ mẹwa, wọn si fun Ọgbẹni Akande ni ṣikiti ọfẹ mẹwa lati pin fun awọn enia rẹ toripe mẹta lo na ọwọ soke ninu wọn lati bere, mẹwa nilati to. Akande wa bere pe bi awọn ẹlomiran ba tun fẹ bere ọrọ ti ki nṣe ijọ wọn nkọ? A ni ki o jẹ ki a mọ a o si ṣe eto. O si gba bẹ ẹ, ṣugbọn mo ri pe ọkan Akande ko fẹ wa si ipade mọ lati anọ toripe ọrọ anọ ko gbe e lo nṣe da oriṣ riṣi ọgbọn.

(Koi ti pari)

AKIYESI PATAKI

Eyi ni lati fi kede fun gbogbo ẹnyin onkawe wa ipe ti ẹ ba nkọwe si wa ki ẹ ma kọ ọ yanju, nitoripe ọpọlọpọ ni awọn iwe (Letters and News) ti a nri gba lati idalẹ, ti o si jẹ wipe idaji ni ao ri ka ninu rẹ.

Nipa bayi gbogbo anfani ti iba ti irufẹ inu iwe bẹ jade ti pari sibẹ niyẹn, nigbati a ko le tẹ jade fun gbogbo aiye ka.

Fun awọn ti o nbinu pe iwe nwọn ko tete njade a tun fi eyi ṣe alaye fun nyin pe ohun ti o nfa iyẹn nipe iwe ti a nri gba ni arin ọsẹ kan le ni igba (200)

A ki gbogbo nyin patapata. Ajinde ara o ma jẹ o

OLOTU

Printed and Published by the Service Press Limited
4/7, Apongbon Street, Lagos.